

IL-KARTA TAL-GĦALLIEMA (KARTA 3)

3A: Il-Qari Mġhajjat

2 minuti / 5 marki

L-eżaminatur jagħżel biċċa mis-silta u jistieden lill-istudent/a j/taqraha.

Is-silta: Tagħlima f'Waqtha

Geraldine kienet tifla kemxejn imqarqċa. Kienet tagħtik l-aħħar ħelwa li kien ikollha, imma hej, xi darba kienet tfakkrek li kienet tkun tathielek. (par. 1)

Mela fil-vaganzi tas-sajf kienet ġejja n-nanna Hilda mill-Awstralja, biex toqgħod għandhom. Il-mamà taha ferħ ta' ġenn, l-iżjed għax in-nanna ma kinitx ommha, iżda l-kunjata. Riedet timpressjonaha u għaldaqstant ippreparat timpani, torti, zlazi u ġelati, tant li bilkemm qagħdu fil-friżer. Insomma, in-nanna Hilda l-Awstraljana, kellha ssib kollox lest. (par. 2)

Il-jum ta' qabel ma waslet, lil Geraldine daħlilha x-xogħol! Ommha qaltilha li sakemm tmur tara ssibx ftit tonn frisk mis-suq, hi kellha tfarfar kull m'hemm. "Iss hej!" qaltilha hi, "Jien ippretendejt li mhux se nhallu xogħol għall-aħħar ġurnata wkoll." Ma ċeditilhiex, allavolja kellha logħba ġdida li riedet tippruvaha. U waslu għal kompromess. Meta tfarfar minn fuq s'isfel, tkun tista' tilgħab imqar sal-għada filgħodu. (par. 3)

U telqet. Geraldine irraġunat li ommha dejjem tqatta' l-isbaħ tliet sığhat is-suq. Allura skont hi ma jkun fiha xejn billi tilgħab ftit u tagħmel alarm għal siegħa wara, u mbagħad terħilha tfarfar bħar-Road Runner. Imma... il-logħba ma kinitx fejn hallietha. Tqalleb 'l hawn u tfittex 'l hinn, iżda l-imbierka logħba ma nstabitx. "Żgur ħbithieli!" gergret. U baqgħet tfittex sakemm daqq l-alarm. Issuppervjat, u marret f'kamritha. (par. 4)

Ommha ġiet ftit wara. Anqas laqget dahlet li ma daritx għaliha. "Tittrattani ta' tarbija! Għalfejn ħbejtli l-logħba?" għajtet. Ommha bil-kalma kollha, għamlet sebağħha l-werrej tal-lemin quddiem xofftejha. B'tax-xellug, urietha l-kexxun fejn kien hemm il-biċċiet tat-tfarfir. (par. 5)

Geraldine resqet lejn il-kexxun u fetħitu. Hemm kienet il-logħba, u kien hemm nota mwaħħla magħha. "Għażiża binti, jien naf li int matura biżżejjed biex din ma tmisshiex sakemm tfarfar...Inħobbok ħafna, il-mamà!" (par. 6)

(Silta addattata minn *Sagħtar*, Diċembru 2005 – Il-Paġni ta' Tania)

3B: Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

4 minuti / 5 marki

L-għalliema se jistaqsu **whud minn dawn il-mistoqsijiet**. Taht kull mistoqsija jidhru xi tweġibiet ta' gwida għall-għalliema, iżda għandhom **jigu aċċettati tweġibiet oħra** li jagħmlu sens.

1. Taħseb li t-tfal għandhom jgħinu fil-faċendi tad-dar? Għaliex?

Naħseb li tajjeb li jagħtu daqqa t'id għax jibdew jitgħallmu jkunu responsabbili u indipendenti.

2. Huwa importanti li ssib ħin għal-logħob fil-ħajja tal-lum? Għaliex?

Iva, għax il-mistrieħ mentali huwa importanti daqs il-mistrieħ fiżiku.

3. Jista' jkun hemm xi logħob li jhalli influwenzi negattivi fuq il-bniedem? Liema taħseb li hu u għaliex?

Il-logħob marbut mat-teknoloġija għax...

- isir inqas eżerċizzju fiżiku,
- issir ħsara fuq l-għajnejn u l-moħħ,
- inqas komunikazzjoni man-nies ta' madwarek.

4. Taqbel ma' Geraldine li ommha tittrattaha qisha tarbija? Għaliex?

Le, ma naqbilx, għax li kieku Geraldine semgħet minnha kienet issib il-logħba mill-ewwel.

5. Thoss li għandu jkun hemm bilanċ bejn ix-xogħol u r-rikreazzjoni?

Ikkummenta.

Iva, kollox huwa importanti.

Jissem mew xi punti dwar il-konsegwenzi koroh li jista' jkollhom l-estrematajiet.

*L-għalliema se jistiednu lill-istudenti jagħmlu taħdita fuq **wieħed mit-titli** t'hawn taħt. L-istudenti jistgħu jiġu mhegġa fl-iżvilupp tat-taħdita permezz tal-mistoqsijiet.*

Aghżel titlu bejn **A** jew **B**.

A. X'taħseb li hu l-aħjar, il-logħob tal-passat jew tal-lum?

- *Taf issemmi xi logħob tal-passat?*
- *X'differenza tara bejn il-logħob ta' qabel u tal-lum?*
- *Inti liema tippreferi u għaliex?*
- *Għaliex taħseb li xi logħob ta' qabel spicċa għalkollox?*
- *Taħseb li l-logħob inbidel għall-aħjar jew għall-agħar?*

JEW

B. Taqbel li l-adulti għandhom jagħtu aktar libertà lit-tfal?

- *X'vantagġi taħseb li hemm meta t-tfal ikunu jistgħu jieħdu ċerti deċiżjonijiet?*
- *Taħseb li l-età tat-tfal tagħmel differenza fid-deċiżjonijiet li jieħdu?*
- *Xi żvantagġi jista' jkun hemm jekk it-tfal ma jkollhomx gwida f'waqtha mill-adulti?*
- *Għaliex taħseb li l-adulti jhossu l-bżonn li jagħmlu ċerti regoli?*
- *L-adulti normalment ikunu esperjenzaw trobbija differenti minn t'uliedhom. Taħseb li dan jgħin jew itellef?*